

XXIIè Congrés Nacional Català d'URGÈNCIES I EMERGÈNCIES

Urgències, tots a una!

Tarragona, 16 i 17 d'abril de 2015 Centre Tarraconense El Seminari

INTOXICACIÓ PER BOLETS. ESTUDI DESCRIPTIU DE 19 CASOS

Ona Escoda¹; Santiago Nogué²; Jordi To Figueras³; Gregori Casals³

1 Servei de Medicina Interna. Hospital Clínic. Barcelona, Espanya 2 Unitat de Toxicologia Clínica. Hospital Clínic. Barcelona, Espanya 3 Laboratori de Toxicologia. Hospital Clínic. Barcelona, Espanya

OBJECTIU: Descriure les característiques clíniques, analítiques i toxicològiques dels pacients atesos a urgències per intoxicació per bolets.

METODOLOGIA: Estudi observacional retrospectiu de les intoxicacions per bolets identificades al servei d'urgències entre l'1 d'agost i el 5 de novembre del 2014. La hepatotoxicitat es va definir com a determinació d'AST i ALT >1000 U/L, i la nefrotoxicitat com la creatinina >5 mg/dL. Les amatoxines en orina es van determinar utilitzant una tècnica d'immunoassaig competitiu: els nivells de >3 ng/ml es van considerar positiu.

RESULTATS: Es van incloure 19 pacients. Tretze (68,4%) eren homes, i l'edat mitjana va ser de 53 anys (rang 22-84 anys). Es va establir la identitat botànica en 8 pacients: *Hygrocybe punicea* (4 casos), *Macrolepiota rhachodes* (1 cas), *Lepiota brunneoincarnata* (1 cas), *Amanita phalloides* (1 cas) i *Cortinarius orellanus* (1 cas). El temps entre la ingesta i l'inici dels símptomes va ser <6 hores en 9 pacients i >6 hores en 10 pacients. En el primer grup tots presentaven símptomes gastrointestinals. En el segon grup, 2 pacients tenien hepatotoxicitat i un va presentar nefrotoxicitat (*Cortinarius orellanus*). Es van determinar amatoxines en 5 pacients, però només van ser positives en un sol cas.

La hepatotoxicitat es va tractar amb carbó actiu, silibinina, penicil·lina i diuresi forçada. Els casos restants van rebre tractament simptomàtic, incloent hemodiàlisi en el pacient que va desenvolupar nefrotoxicitat. Es van hospitalitzar 8 pacients (estada >24 hores), dels quals 3 van requerir ingrés a la UCI. Tots van evolucionar favorablement sense seqüeles, excepte la nefrotoxicitat per *Cortinarius orellanus* que als 3 mesos de la ingesta persisteix amb insuficiència renal.

CONCLUSIÓ: La intoxicació per bolets és freqüent en les nostres contrades, essent la manifestació més comú la simptomatologia gastrointestinal, però cal tenir en compte que alguns pacients poden desenvolupar hepatotoxicitat o nefrotoxicitat